

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Quæ opera ad vitam spiritualem pertineant. Cap. vj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

que facinorum, quibus carnaliter viuentes Deum offendunt, & mortui peccato non seruiunt. Sicut, inquam, carne mortuus, nec facere potest ista, quæ dixi, nec patijta & his, & talibus vitiis omnino non viuunt, qui viuentes Deo, carnem suam cum vitiis & concupiscentiis crucifigunt.] His omnibus vitiis moriantur, & contrariis virtutibus viuunt, qui vitam spiritualem arripiunt. Non ergo vita hæc in aliquo bono opere remissè facta, & mundanis operibus texto, sed in omnium vitiatorum fuga, & in quadam bonorum operum continuatione & virtutum aggregatione consistit.

*Qua opera ad vitam spiritualem
pertineant.*

CAPVT VI.

R I A sunt genera humanarum actionum. Alterum, bonas; alterum, malas: tertium, medias actiones complectitur. Bonæ sunt, quæ ex natura sub aliqua virtute nascuntur, vt contemptus sæculi, despectio sui, castigatio corporis, mortificatio passionum & propria voluntatis, humilitas, mansuetudo, obedientia, & reliqua huiusmodi. Malæ sunt, quæ ab aliquo vitio procedunt, & diuinis mandatis contradicunt, vt ira, vt inuidia, vt superbia, & aliæ similes pestes, quæ mortem spiritualem efficiunt; aut quæ sunt præter diuina mandata, vt ea peccata, quæ venialia vocamus, quæ, vt ægri tudines animæ, ad mortem spiritualem disponunt. Mediæ sunt, quæ pro hominis ventis voluntate, bene & malè fieri possunt, vt vltus cibi, & potus, & somni, & aliorum similiu, sine quibus vita mortalis nõ ducitur. Quod his verbis confirmat Cassianus. Nihil igitur in rebus daturat humanis principale bonum esse credendum est, nisi virtus animi sola, quæ fide sincera nos ad diuina perducens, illi immutabili bono facit ingiter inherere. Et è contrario, nihil malum esse dicendum est, nisi peccatum solum, quod à bono Deo nos separans, malo facit Diabolo copulari. Media sunt, quæ in vtramque partem pro affectu, & arbitrio ventis deriuari possunt, vt putæ, diuitiæ, potestas, honos, robur corporis, sanitas, pulchritudo, vita ipsa, vel mors, paupertas, infirmitas carnis, iniuriæ, & cætera his similia, quæ pro ventis qualitate, & affectu, vel ad bonam possunt partem proficere, vel ad malam.] Quod autem hæc velut in medio sunt constituta, vt possunt in bonum & malum inclinari, manifestum esse ex huius patris ratione colligitur. Nam vsus diuitiarum bonus est, si pauperibus erogentur, secundum illud: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis;] malus, si ad auaritiam, vel ad luxuriam congerantur. Honos, bonus fuit Danieli, qui eo vtebatur ad bonum regis, & regni Persarum: malus, Aman, qui eo iuari voluit ad excidium Iudeorum. Sanitas, & corporis robur bonum erat illi, qui dicebat: Fortitudinem meam ad te custodiam;] malum verò ei, qui ad ministerium suæ nequitie detorquet. Est bona mors: Nam pretiosa in conspectu Domini mors sanctoru eius;] & est mala mors: Nam mors peccatorum pessima.] Est bona natiuitas, vt Ioannis Baptista: quæ gaudij materiam multis attulit, dicente Euagelista: Multi in natiuitate eius gaudebunt;] & est mala natiuitas, vt illa Iude. Bonum enim erat ei, si natus non fuisset homo ille.] Et tadem omnia illa, quæ ventis arbitrio bona pol-

A sunt effici, & mala, in medijs, aut indifferentibus (vt vocant) numerantur.

Actiones ergo malæ, faciat Deus, vt longè sint à nobis, hæc enim nõ vitæ spiritualis opera, sed actiones sunt vitæ carnalis. Quod si iusti leuiter peccant, & in minima peccata labuntur (cùm non sit homo, qui non peccet, & septies in die cadit iustus) id non faciunt quæ iusti sunt, sed quæ homines infirmi, & imbecilles, ex corrupta Adæ radice procedentes, & sic non tantum humilitatis gratia, sed verè, & ex animo vocare se possunt peccatores. Hæc opera ad vitam spiritualem non pertinent, sed è latere illi insidiantur, vt eius feruorem minuant, robur labefactent, & (quod in illis est) ad interitum excidiumque disponant. Sedit populus manducare, & videre, (quod non magnum, & exitiosum apparet malum) & surrexerunt ludere, hoc est idolis immolare. Et sicut ex morbo infirmus venit ad mortem, ex morte ad vermes, & fetorem, ita isti ex immoderato conuiuio, quod est instar morbi, ad mortem animæ processerunt, & spiritualem vitam dilapidarunt. Quæ ergo vitam istam eneruant, & ad mortem præparant, ad eam pertinere non possunt. Hæc enim ratione Dominus astruit nullum sibi ac dæmoni esse commercium, quia eius insidias detegebat, & conatus disturbabat. Omne (inquit) regnum in seipsum diuisum desolabitur, & domus supra domum cadet. Si autem Sathanas in seipsum diuisus est, quomodo stabit regnum eius? Quia dicitis in Beelzebub eiecere me dæmonia.] Optima, & efficax ratio, quæ etiam in proposito locum habet. Nam si opera mala, licet leuia, ad vitam spiritualem spectarent, non eam extenuarent, neque ad interitum, & corruptionem paulatim deducerent, quia verò eius non sunt effectus, seu fructus, idè vitæ spirituali repugnant, ac bonis moribus contradicunt.

C Primò ergo ad vitam spiritualem pertinet omnes actiones bonæ, id est, quæ ex natura sua, opera sunt alicuius virtutis. Quare Hieronymus eas solas inter officia viri perfecti recenset, dicens: Veram vitam esse Deum nosse, timere eius potentiam, amare pietatem, mundum in opifice mirari, interpellatore contemnere, esse victu modico pro naturæ necessitate contentum, veste vili, vel pudoris ratione, vel pro temporis iniuria communitum. Sic reliquæ creaturam, non ex sui copia, vel pro vitali ratione, sed pro adiuumento huius lucis attingere. Quidquid enim amplius est, à malo est. Omnem hominem amare quasi fratrem, nullum ledere, seruire omnibus, formam serui sustinere cū Domino, qui nobis præter ministerium, quod interius continetur, quotidie seruit in mundo, producendo solem, emittendo lucem, pluias infundendo, tempora variando, fruges, vel gignendo, vel maturando.] Et paulò inferius, ad opera hominis iusti interiora sermonem transferens, inquit: Cæterum illa interioris hominis vita in diuinarum rerum cognitione consistit: non quæ cælum terræ parte voluatur, neque in alijs similibus, quæ enumerat. Nam hæc ad animæ non tendunt utilitatem, & apud Deum stulta iudicantur; sed in illis sanis cogitationibus si quando versatur, tunc viuunt & pacitur. Quæ sunt autem istæ sana cogitationes? Illæ sine dubio cùm mēs nostra sui recordatur auctoris, cùm illum velut per quamdam respicientiam sui, opificem suum veneratur, ac contactur.] Hæc igitur primò & præcipue vitæ spiritualis sunt opera.

E Secundo verò opera media, vt comedere, bibere, dormire, & moderata recreatione vti, si tamen hæc ex statu mediorum, proposito sine virtutis, ad statum bonorum operum efferantur, & in Deum, tamquàm

PROV. 24.
16.

Exod. 32.
6.

LUC. 11.
17.

Hier. 17.
de
viro per
facto, tom.
9.

Cassia.
col. 6. c. 3.

LUC. 16. 9

Daniel. 5.

16.

Esther. 3.

1.

Psal. 58.

10.

Psal. 115.

15.

Psal. 33.

22.

LUC. 1. 14

Mat. 26.

14.

D. Tho. 1.
2. q. 1. ar.
3.

Psal. 121.
2.

Aug. 1. in
uindem
locum.
Matt. 23.
37.

Galat. 4.
26.

Psal. 133.
1.

Psal. 83.
11.

3. Reg. 6.
36.
Hugo lib.
3. de clau.
suo ani.
ma. c. 2. 5.

in scopum referantur. Cum enim actiones humane (vt doctor Angelicus subtiliter disputauit) speciem fortiantur ex fine, quia iste est veluti actus & forma, est quasi anima naturam tribuens humanis actionibus, consequens est, vt opera ista in diuinum finem, ac supernaturalem directa, non iam ad naturalem vitam: sed ad spiritualem pertineant. An non vniuersa opera meritoria ad vitam spiritualem spectant, eiusque sunt actus, atque functiones? sed actiones istae mediae huius altissimi finis causa susceptae, iam bonae sunt, & vitales, iam mercedem, non terrenam, sed caelestem recipiunt: Sunt ergo spiritualis vitae partus, & fructus. Haec est natura mediorum, vt aliquid extremorum participant, & fines sint respectu priorum, media vero, aut posteriorum exordia. Vt inter colores fuscus, neque albus est, neque niger, continet tamen aliquid albi, & aliquid nigri: Et inter rerum cognitiones, Theologia, ita scientiis naturalibus, ac beatae visioni Sanctorum interiacet, vt illarum sit finis, istius autem constituitur initium. Vita autem spiritualis media quidem est inter duas vitas, ac vitam naturali, vitaeque caelesti intericitur. Quare in illis atrijs praefigurata est, de quibus sanctus Dauid ait: Stantes erant pedes nostri in atrijs tuis Hierusalem. Sicut enim ista Hierosolyma non est illa terrena, quae non semel ab hostibus est capta, & in cinerem versa, sed illa, quae ex viuis, & electis lapidibus aedificatur in caelis. Vnde (inquit Augustinus) quid enim magnum stare in ista Hierusalem, quando ipsa Hierusalem stare non potuit: quae in ruinam conuersa est? Nonne illa est Hierusalem, cui dixit Dominus: Hierusalem, Hierusalem, quae interficis Prophetas, & lapidabam millos ad te? Quid magnum ergo iste concupiscebat stare inter illos, qui interficiebant Prophetas, & lapidabant millos ad se? Absit, vt de ista Hierusalem sic cogitet, qui sic amat, qui sic ardet, qui sic vult peruenire ad illam Hierusalem matrem nostram, de qua dicit Apostolus: Aeterna in caelis. Itaque sicut ista Hierosolyma significat patriam caelestem, ita atria eius non terrena sunt, sed vitae spiritualis opera, in quibus, dum stamus, citra dubium iam patriae caelestis atria tenemus. Nec semel in Scripturis nomine atrij haec spiritualis vita signatur. Haec enim sunt apud eundem Prophetam, atria domus Dei nostri in quibus introimus, vt adoremus eum in spiritu, & veritate. Haec sunt atria, quae nos a vita carnali fugientes excipiunt, vt dies laetos, & iucundos traducamus. Quia melior est, Domine, dies vna in atrijs tuis super milia. Et forte hoc est atrium interius templi, quod aedificauit Salomon Rex pacificus tribus ordinibus lapidum politorum, & vno ordine lignorum cedri. Quod (vt inquit Hugo) vitam designat illorum qui non tantum hostias offerunt, sed etiam immolant, & occidunt. Affligunt enim carnem suam in laboribus, & ieiuniis, & incendunt igne tribulationis. Hoc autem atrium tribus ordinibus lapidum politorum construitur, quia spiritualis vita ex incipientibus, proficientibus, & perfectis coalescit: & vno ordine lignorum cedri, quia in his omnibus, vna perseverantia in bono requiritur.

Signatur ergo vita spiritualis in atrio, quoniam sicut illud, medium est inter plateam, aut viam publicam, & interiorem domum, atque aliquid vtriusque participat: ita spiritualis vita, media est inter vitam naturalem atque caelestem, & aliquas mutatur ex vtraque functiones. Maducat, & dormit, & quiescit, vt illa; laudat Deum, amat, & famulatur, vt ista. Vel vt verius dicam omnia haec praestat, neque vt illa: Nam modum deserit, licet substantiam operis teneat. Quia non cibum sumit, nec somnum

A admittit, nec aliis necessitatibus corporalibus vacat, sicut vita carnalis, vt curam faciat: carnis in desiderijs, sed vt carnem seruans, instrumentam mentis conferuet, sine quo, neque orare, neque psallere, neque virtutis opera exercere potest. In his occupatur actionibus, vt deliciat, videns tantam altitudinem, ad tantam miseriam illigatam, vt Deo obediat, & in actionibus spiritualibus adiuetur. Sicque illud exequitur Pauli documentum: siue ergo manducatis, siue bibitis, siue aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite. Nec ita Deum laudat, creatorem diligit, & feruidis famulatur obsequijs, vt vita caelestis, quae ab omniabe pura est, a corporis miseriis aliena, & ab omni onere curarum temporalium expedita. Nostra autem vita, quantumuis spiritualis sit, quantumuis in caelum efferatur, & in res diuinas rapiatur, numquam corporis necessitates valet abicere. Quod lepidè quidam fenex, apud Cassianum, cum quibusdam philosophis disputans hoc simile declarauit. Multis (inquit) creditoribus pater meus me reliquit obnoxium, ceteris ad integrum solutus, ab omni sum eorum conuentionis molestia liberatus, vni satisfacere quotidie soluendo non possum. Quod aenigma cum illi non intelligerent, his ille verbis explicuit. Multis vitijs sui naturali conditione restrictus: sed inspirante Domino desiderio libertatis cunctis illis tamquam molestissimis creditoribus renuncians, huic mundo, & omnem substantiam, qua: mihi successione patris obuenerat, pariter à me abiciens, satisfeci, atque ab eis sum omnimodis absolutus: Gastrimargia vero stimulis, id est, ventris ingluuie nullo modo carere praualui. Neque enim quamuis eam in paruum modum, vilissimamque redegerim quantitatem, vim quotidianae compulsionis euado, sed necesse est me perpetuis eius conuentionibus perurgeri, & interminabilem quandam solutionem iugi functione dependere, atque inexplebile in ditionibus eius inferre vestigal. Haec ille, non minus verè, quam festinè. Ex his ergo habemus, opera mala, siue graua sint, siue leuia, longe à vita spirituali abhorre, opera autem tam bona, quam media ex bono sine suscepta (quaeque in suo ordine,) ad spirituales, ac studiosam vitam spectare.

1. Cor. 10.
31.

Cassian.
col. 5. c. 11

Quem finem habere debeant opera vite spiritualis.

CAPVT VII.

ED, vt praedicta opera, tam bona quam media, tam spiritualia quam corporalia, tam nobis quam fratribus seruientia, vitam spiritualem efficiant, eiusque sint velut partes, & membra; operae pretium est, vt in Deum dirigatur, eumque tamquam finem, & scopum respiciant. Opus enim spirituale utique bonum, ac studiosum esse debet, nam si malum sit, eo ipso est opus carnale, id est, ad vitam mundanam pertinens, & in finem huius vitae, quae mors est, suum effectorem adducet. Vt autem opus bonum sit, non satis est, vt ex sua natura fructus virtutis sit, sed necessarium est, vt in finem virtutis ordinetur. Nam finis distortus potest totam actionem, alioquin bonam, inficere, & eius pulchritudinem omnino fedare, dicente Domino: Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. Oculum istum totam actionem fuscantem esse prauiam intentionem, ita docet Gregorius. Quid per oculum exprimitur, nisi opus suum praueiciens cordis inté-

Matt. 6.
13.
Greg. 18.
mor. c. 6.